ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

Қ.И. Сәтбаев атындағы қазақ ұлттық зерттеу техникалық университеті

Химиялық және биологиялық технологиялар институты

Биотехнология кафедрасы

Нұрғабыл Еркебұлан Қайратұлы

Best Western Plus Atakent Park Hotel Қонақ үйі кешенінде ТЖ туындаған жағдайда іс- шаралар жоспарын жасау

ДИПЛОМДЫҚ ЖҰМЫСЫ

Мамандығы 5В073100-Тіршілік қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау

Алматы 2019

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

Қ.И. Сәтбаев атындағы қазақ ұлттық зерттеу техникалық университеті

Химиялық және биологиялық технологиялар институты

Биотехнология кафедрасы

ҚОРҒАУҒА ЖІБЕРІЛДІ
Биотехнология
кафедрасының меңгерушісі
PhD, профессор
_____ З.К. Гүйебахова
«___» _____ 2019ж

ДИПЛОМДЫҚ ЖҰМЫС

Тақырыбы: «Best Western Plus Atakent Park Hotel
Қонақ үйі кешенінде ТЖ туындаған жағдайда іс- шаралар жоспарын жасау»

5В073100 – «Тіршілік қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау»
мамандығы бойынша

Орындаған Нұрғабыл Е.Қ.

Ғылыми жетекші
техн.ғыл.канд., лектор
_____ А.Б. Исаханова
«8» 05 2019 ж.

Алматы 2019

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

Қ.И. Сәтбаев атындағы қазақ ұлттық зерттеу техникалық университеті

Химиялық және биологиялық технологиялар институты

Биотехнология кафедрасы

БЕКІТЕМІН
Биотехнология
кафедрасының меңгерушісі
PhD, профессор
_____ З.К. Туйебахова
«_____» _____ 2019 ж.

Дипломдық жұмыс орындауға берілген

ТАПСЫРМА

Білім алушы: *Нұрғабыл Еркебұлан Қайратұлы*
Тақырыбы «Best Western Plus Atakent Park Hotel Қонақ үйі кешенінде ТЖ туындаған жағдайда іс- шаралар жоспарын жасау»

Университет ректорының *«16» қазан 2018 ж. № 1618-б* бұйрығымен бекітілген.

Аяқталған жобаны тапсыру мерзімі *«16» мамыр 2019ж.*

Дипломдық жобаның бастапқы берілістері: *заңдық және нормативтік құжаттар, өндірістік және диплом алды тәжірибеден жиналған мәліметтер.*

Дипломдық жобада қарастырылатын мәселелер тізімі:

а) Қонақ үй туралы жалпы мағлұмат

б) Қонақ үйдің қауіпсіздігі

в)Қонақ үйдегі өрт жарылысқа қарсы іс-шаралар

г) Тұрғындарды қонақ үйден эвакуациялау жоспары

Графикалық материалдардың тізімі (міндетті түрде сызбалардың саны көрсетеліген сызбалық материалдар тізімі: *16 слайд*

Ұсынылатын негізгі әдебиеттер тізімі: *17 атау*

Дипломдық жұмысты дайындау

ГРАФИГІ

Бөлімдер атауы, қарастырылатын мәселелер тізімі	Ғылыми жетекшіге мен кеңесшілерге көрсету мерзімдері	Ескерту
Әдебиеттерге шолу	25.02.2019-15.03.2019	
Негізгі бөлім	05.03.2019-20.04.2019	
Есептеу бөлімі	21.04.2019-10.04.2019	

Дипломдық жоба бөлімдерінің кеңесшілері мен норма бақылаушының аяқталған жобаға қойған қолдары

Бөлімдер атауы	Ғылыми жетекші мен кеңесшілер, аты, әкесінің аты, тегі (ғылыми дәрежесі, атағы)	Қол қойылған күні	Қолы
Диплом тақырыбы бойынша әдеби шолу жасау	Исаханова А.Б. т.ғ.к., лектор	27.02.2019	
Қар көшкін алдын ала түсіру жұмыстары	Исаханова А.Б. т.ғ.к., лектор	13.03.2019	
Қар көшкініне мониторинг жасау	Исаханова А.Б. т.ғ.к., лектор	22.04.2019	
Нормобақылаушы	Садвакасов Е.Е., магистр, лектор	08.05.2019	

Ғылыми жетекші Исаханова А.Б.

Тапсырманы орындауға алған білім алушы Нұрғабыл Е.Қ.

Күні «16» 10. 2018 ж.

МАЗМҰНЫ

	КІРІСПЕ	7
1	Қонақ үйлердің пайда болу тарихы	8
1.1	Қазіргі заманға сай қонақ үйлер	8
1.2	Қонақ үйлердің қауіпсіздігі мен оның объектілері	9
1.3	Қонақ үйлердің қауіпсіздігіне төнетін қауіпті факторлар мен пайда болу көздері	10
2	Қонақ үйлердің қауіпсіздік қызметінің құрылымы	13
2.1	Қонақ үйлердің қауіпсіздік жүйесінің қызметі және шартары мен принциптері	13
2.2	Қонақ үйдегі қауіпсіздік қызметінің құрлымы	16
2.3	Қонақ үйдегі қауіпсіздік концепциясын енгізу және жасау мәселелерін ұйымдастыру	18
3	Қонақ үйлердегі өрт жарылыс қауіпті объектілердегі апаттар мен катастрофалардың ерекшеліктері	20
3.1	Өрт және жарылыс қаупі бар объектілердегі авариялар кезінде халықты қорғау	21
3.2	Атакент қонақ үйіндегі өрт сөндіру құралдары мен жүйесі	22
3.3	Тұрғындарды қонақ үйден эвакуациялау жоспары	24
3.4	Қонақ үйде өрт және басқа төтенше жағдай туындаған кездегі тұрғындар мен қызметкерлердің әрекет ету жоспары	28
3.5	Атакент қонақ үйіндегі еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы	29
3.6	Атакент қонақ үйіндегі хабарлағыштардың дыбыс қысымының саны мен деңгейін есептеу	29
	ҚОРЫТЫНДЫ	31
	ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ	32
	ҚОСЫМША А	33
	ҚОСЫМША Б	34

АҢДАТПА

Бұл дипломдық жұмыста Алматы қадасындағы Best Western Plus Atakent Park Hotel қонақ үйі кешенінде ТЖ туындаған жағдайда іс- шаралар жоспарын жасау қарастырылған, жұмыстың мақсаты қонақ үйдегі туындаған төтенше жағдайлар кезінде тұрғындардың, қызметкерлердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету, Алматы қаласы үлкен қала болғандықтан, қаламызға келетін туристердің қауіпсідігін қамтамасыз ету басты мақсат болып саналғандықтан, қонақ үйді соңғы үлгідегі қауіпсіздік шараларымен қамтамасыз ету қажет. Сол себепті Best Western Plus Atakent Park Hotel қонақ үйі соңғы үлгідегі видео бақылау, өрт қауіпсіздігі, жалпы төтенше жағдайдың алдын алу үшін Орион Про Сервис құрылғысын қолданып отыр, осы құрылғының ерекшелігі, қонақ үйдегі барлық болып жатқан бөлмелердегі, дәліздегі, ас үйдегі холдағы жайттарды толығымен бақылап отырады, кез-келген төтенше жағдай туындай қалса, бірден дабылдық жүйе іске қосылып, қонақтардың қауіпсіздігін қамтамасыз ете отырып, эвакуация жасалынады.

АННОТАЦИЯ

В данном дипломном проекте предусматривается разработка плана мероприятий на случай возникновения ЧС в гостиничном комплексе Best Western Plus Atakent Park Hotel в городе Алматы, целью которого является обеспечение безопасности населения, персонала при возникновении чрезвычайных ситуаций в гостинице, обеспечение безопасности туристов, прибывающих в город, так как город Алматы является большим городом, является главной целью обеспечения безопасности отеля. В связи с этим, Best Western Plus Atakent Park Hotel использует устройство Орион Про Сервис, предназначенное для предотвращения чрезвычайных ситуаций, пожарной безопасности и безопасности в целом.

ABSTRACT

This diploma project provides for the development of an action plan in the event of an emergency in the hotel complex Best Western Plus Atakent Park Hotel in Almaty, the purpose of which is to ensure the safety of the population, staff in case of emergencies in the hotel, ensuring the safety of tourists arriving in the city, as the city of Almaty is a large city, is the main goal of ensuring the safety of the hotel. In this regard, the Best Western Plus Atakent Park Hotel uses the Orion Pro Service device designed for emergency prevention, fire safety and security in General.

КІРІСПЕ

Қонақ үй бизнесі Қазақстандағы ең қарқынды дамып келе жатқан елдердің бірі болып табылады. Жалғасып келе жатқан өсім бірінші кезекте жоғары баға сегменті - "4 жұлдыз" және одан жоғары қонақ үйлер санының артуына байланысты. Қонақ үй қызметтерінің қазақстандық нарығының маңызды трендтері халықаралық желілік компаниялардың біздің нарыққа енуі, сондай-ақ, негізінен біздің еліміз қабылдаған маңызды іс-шаралардың арқасында қонақ үйлерді салу және қайта жаңарту жөніндегі инвестициялық жобалар санының өсуі болып табылады. Сондықтан соңғы жылдары барлық қонақ үйлер тұрғындардың қорғалуы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету тұрғысынан билік тарапынан жіті назарда. Осы жылдың сәуір айында ҚР Үкіметі Қонақ үйлерді ғана емес, сондай-ақ кез келген орналастыру объектілерін санаттау туралы қаулы шығарды. Талаптарға сәйкес барлық қонақ үйлер белгіленген қауіптілік санатына қарамастан келесі техникалық күзет құралдарымен және өрт автоматикасымен жабдықталатынын ескеру қажет: бейнебақылау; төтенше жағдайлардың пайда болу қаупі немесе пайда болуы туралы хабарлау жүйесімен; дабыл сигнализациясымен (полиция жасақшасын шұғыл шақыру); Төтенше жағдайлар туындаған кезде эвакуациялау схемалары бар ақпараттық стенділермен және басқа да маңызды ақпаратпен қамтамасыз етіледі. Қаулыда қонақ үйлерге арналған өрт автоматикасының техникалық құралдарына ешқандай жаңа, неғұрлым қатаң стандарттар белгіленбейді. Бірақ өрт дабылы мен авариялық хабарлау объектінің барлық қорғаныс кешенінің ажырамас бөлігі болып табылады және де қауіпсіздік органдарының бақылауына түседі.

Жүргізушілер қонақ үй брэндтері өзінің имиджіне баға беріп, олар үшін өрт қауіпсіздігі мәселелері бос сөз емес. Қазақстан Республикасында өз желілерін дамыта отырып, олар жаһандық тәжірибеге, халықаралық нормаларға, сақтандыру компаниялары мен жүйе өндірушілерінің ұсынымдарына негізделген шешімдерді таңдау кезінде өздерінің ішкі стандарттарын басшылыққа алады. Бұл талаптар барлық тармақтар бойынша ресейлік оператормен үйлеспейді және әр түрлі болуы мүмкін. Бұл өрт автоматикасы жүйелерін жобалау кезінде ескеру қажет. Қонақ үйлер үшін өзгеріссіз екі маңызды сәт қалады-бұл жануды анықтаудың дәлдігі, дәлірек айтқанда жалған іске қосылудан қорғау және көптеген адамдарды эвакуациялаудың күрделі алгоритмдерін іске асыру [3].

1 Қонақ үйлердің пайда болу тарихы

1.1 Қазіргі заманға сай қонақ үйлер

Қонақ үйлерді құру адамдар жүзеге асырған саяхаттар мен сапарларға деген қажеттіліктің пайда болу тарихымен байланысты. Өзінің тұрақты тұратын жерінен алыста қалған адамдар өзін тамақтандырумен, паналаумен және демалумен қамтамасыз етуге қамқорлық жасауы тиіс.

Саяхаттар тәуекелмен байланысты болды, саяхатшылар оған өздерінің қанағаттануы үшін емес жүрді: көпес табыс алуға сенеді, қажылар жолға діни Шабыт, ғалым-зерттеушілердің әлемді тану, өзінің ой - өрісін кеңейту және т. б.. Туризм әрдайым қонақ үй ісінің дамуына әсер етті және керісінше, қонақ үй ісінің деңгейіне туризмді дамыту тәуелді болды.

Алыс уақыттарда Египет мәдениет ескерткіштерінің ортасымен ғана емес, оған қарсы саяхатшылар мен саяхатшылар, сондай-ақ емдеу курорты қалдырған пирамидаларда табылған көптеген жазулар куә. Бұл қажеттіліктер билік орындары шатырлы қалашықтарды, павильондарды, туристер үшін барлық мүмкін болатын ғимараттар мен құрылыстарды салуға, сондай-ақ олардың тамақтануы мен тұрмыстық қызмет көрсетуін ұйымдастыруға мүмкіндік берді. Орналастыру объектілері құрылысының жинақталған білімі мен тәжірибесі Ежелгі Египет тарихында тіркелген, кейіннен гректер мен римдіктерге ұқсас объектілер құрылысында сәтті пайдаланылды.

Заманауи түсінікте қонақ үйлер Ежелгі Греция кезінде белгілі болды. Олар қоғамдық Мерекелер орын алған жерлерге жақын, көптеген ғибадатханаларға жақын орналасқан, мысалы, Афродаттар ғибадатханасы мен басқа да мәдени және курорттық көрікті жерлер.

Қонақ үй барлық кедей және бай, білімді және қарапайым адамға берілді. Сақталған, мысалы, хабарды елшілік афинян - патшаға Македония Филипп Македония (382-336 ж. б. э. дейін) останавливалось мұндай қонақ [1].

Ирактың оңтүстік бөлігіндегі қазба жұмыстарының нәтижелері біздің дәуірге дейінгі бесінші мыңжылдықта, яғни 7000 жыл бұрын хандар - адамдардың уақытша баспана болған. Төменгі қабаттарда ханға жартылай Үй - жайлар орналасқан, үй-жайлардың бір бөлігін үй иесі өз отбасымен айналысқан, басқалары-қонақтар үшін бейімделген. Хандар тіпті үш қабатты болды [2].

Қонақ үйлер Екінші дүниежүзілік соғыс аяқталғаннан кейін жаппай және әр түрлі қызметтерді ұсына бастады. Дәл осы кезеңде туризм шын мәнінде жаппай сипатқа ие болады: сән-салтанат нысанасынан ол жоғары дамыған индустриялық елдердің көпшілігінің қажеттілігіне айналады. Өз институттарымен, өнімімен, өндірістік циклмен, өндірісті ұйымдастыру және басқару әдістерімен қуатты демалыс индустриясы қалыптасады. Батыс Еуропа елдерінде 50-60 жылдары-бұл қонақ үйлердің, мотельдердің, әртүрлі көңіл көтеру орындарының жаппай құрылысы кезеңі.

XX ғасырдың алғашқы жылдары бизнесмендер мен коммерсанттарға арналған қонақ үйлер құрылысының басталу уақыты болып саналады. Бірінші болып Елсворт Статлер түсінді. 1908 жылы ол "Буффало Статлер"атты Буффало қонақ үйін ашады. Бұл қонақ үй ісіндегі принципті жаңа тұжырымдама болды, клиенттерге барынша қолайлы жағдай жасауға негізделген. Бұл өте маңызды, бұл бірінші отель тек бизнесмендерге бағытталған [].

Бірінші дүниежүзілік соғыс жылдарында АҚШ-та қонақ үй құрылысы тоқтатылады. Сол кезеңде көптеген қонақ үйлер ұштары бар. Қонақ үй индустриясының одан әрі дамуы 20-шы жылдары қалпына келді. Осы кезеңде қонақ үй бизнесінің технологиясы өзінің ең жоғарғы деңгейіне жетті. Дәл осы уақытта Конрад Хилтонның қонақ үй бизнесі дами бастады.

Бірінші модель - Ритц моделі швейцариялық кәсіпкер Цезарь Ритцтің атымен байланысты. Әлемнің көптеген беделді қонақ үйлері оның атын иеленеді (мысалы, Парижде "Ритц" қонақ үйі).

Үшінші модель-тәуелсіз қонақ үй тізбегі (мысалы, "Best Western"). Бұл жағдайда бірыңғай сауда белгісімен белгілі бір стандарттарды ұстанатын қонақ үйлер қосылады және орналасқан елге қарамастан белгілі бір қызмет көрсету жиынтығын ұсынады.

1.2 Қонақ үйлердің қауіпсіздігі және оның объектілері

Қауіпсіздік-адамның, қоғам мен мемлекеттің өмірлік маңызды мүдделерінің ішкі және сыртқы қауіптерден қорғалу жағдайы.

Қауіпсіздіктің негізгі объектілері: жеке тұлға – оның құқықтары мен бостандықтары; қоғам – оның материалдық және рухани құндылықтары; мемлекет-оның конституциялық құрылысы, егемендігі және аумақтық тұтастығы [3].

Қауіпсіздік қатері-жеке адамның, қоғам мен мемлекеттің өмірлік маңызды мүдделеріне қауіп төндіретін жағдайлар мен факторлардың жиынтығы.

Қауіптіліктің ішкі және сыртқы көздерінен шығатын қауіпсіздік объектілеріне нақты және ықтимал қауіп ішкі және сыртқы қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі қызметтің мазмұнын айқындайды.

Негізгі принциптерімен, қауіпсіздікті қамтамасыз ету болып табылады:

- заңдылық;
- тұлғаның өмірлік маңызды мүдделерінің теңгерімін сақтау,
- Қоғам мен мемлекет;
- қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша жеке тұлғаның, қоғамның және мемлекеттің өзара жауапкершілігі;
- халықаралық қауіпсіздік жүйелерімен интеграция.

Қауіпсіздік қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласында бірыңғай мемлекеттік саясатты, экономикалық, саяси, ұйымдастырушылық және өзге де сипаттағы шаралар жүйесімен, жеке адамның, қоғам мен мемлекеттің өмірлік маңызды мүдделеріне барабар қауіп-қатерлерге қол жеткізіледі.

Стратегияның алғашқы екі түрі қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі қызметті көздейді, оның нәтижесінде қауіп болмайды немесе оның ықпалына тосқауыл қойылады. Үшінші жағдайда залал жол беріледі (пайда болады), алайда ол тиісті стратегия көзделетін іс-әрекеттермен өтеледі. Үшінші типтегі стратегиялар залал орны толатын немесе бірінші немесе екінші түрдегі стратегияларды іске асырудың қандай да бір бағдарламасын жүзеге асыру мүмкіндігі болмаған жағдайда жағдайларға қатысты әзірленуі және іске асырылуы мүмкін екені анық [4].

1.3 Қонақ үй қауіпсіздігіне төнетін қауіпті факторлар мен пайда болу көздері

Кәсіпорынның қауіпсіздігі әр түрлі себептерге байланысты болады. Атап айтқанда, кәсіпкердің мүдделеріне залал бәсекелестердің теріс пиғылды іс-әрекеттері, серіктестердің, тапсырыс берушілердің, жеткізушілердің, клиенттердің келісім-шарттарды төлеу, тауарларды жеткізу және т.б. бойынша өз міндеттемелерін орындамауы, сондай-ақ экономикадағы дағдарыстық құбылыстар, нарық конъюнктурасының болжанбаған өзгерістері, дүлей апаттар, төтенше оқиғалар, басқарушылық біліксіздік, әлеуметтік шиеленіс және, ақыр соңында, мемлекеттің қолайсыз экономикалық саясаты нәтижесінде келтірілуі мүмкін [5].

Отандық бизнес қауіпсіздігінің негізгі проблемалары::

Біріншіден, бәсекеде құрылған нарықтық экономика-өте серпінді жүйе, демек, өте қауіпті жүйе.

Екіншіден, нарық қалыптасу сатысында тұр, сондықтан көптеген тетіктер әлі де пысықталмаған.

Үшіншіден, бізде кәсіпкерлердің мүдделерін қорғау құқығының тұрақты нормалары жоқ.

Ұлттық экономикадағы жағдайдың толық көрінісін беру үшін, біздің нарықтың:

- ұлттық шаруашылықтың құрылымдық деформациясы;

-өнеркәсіптік және коммерциялық тыңшылық (агентурлық және коммерциялық құпияға техникалық ену әдістерін пайдаланатын әр түрлі құрылымдар тарапынан);

- кәсіпкерлік құрылымдардың қауіпсіздігін қамтамасыз етудің бірыңғай стратегиясының болмауы;

- кәсіпкердің коммерциялық мүдделерін іске асыру үшін өркениетті заңдық кепілдіктердің болмауы;

- кәсіпкер үшін есеп ставкасымен, валюталық бағаммен, кедендік тариф пен салық ставкаларымен экономиканы реттеу мақсатында манипуляциялаумен көрінетін өз мемлекетінің қолайсыз экономикалық саясаты;

- көптеген аймақтардағы дағдарыс;

- шаруашылық байланыстардың бұзылуы;

- тиімді өндіріс үшін ынталандыру себептерінің болмауы;

- жасанды төмендетілген теңге курсы;

- экономиканы криминализациялау;

- экономикалық жемқорлық;

- ғылыми-техникалық әлеуеттің нашарлауы.

Қауіпсіздік қатері – бұл кәсіпкерлік қызмет субъектілерінің мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес қалыпты жұмыс істеуі үшін қауіп тудыратын факторлар мен жағдайлардың жиынтығы.

Кәсіпкерлік қызметке қатысты қатерлерді сыртқы және ішкі деп жіктеуге болады. Кәсіпкерлік қызметтің жеке және кешенді жобаларына әсер етуі мүмкін қауіптердің көріну салалары бойынша оларды: қауіптерге ажыратады:

- әлеуметтік-экономикалық сипаттағы;

- технологиялық сипаттағы;

- табиғи сипаттағы.

Техногендік сипаттағы сыртқы қауіп-қатерлерге:

- Техногендік апаттар мен авариялар, болуы мүмкін ауданда орналастыру объектілерін кәсіпкерлік қызмет, сондай-ақ кәсіпорындарда, онда кәсіпкер өзінің өндірістік қызметін жалға алушының құқықтары;

- Жарылыстар;

- Өрттер;

- Улы және радиоактивті заттардың шығарындылары және т. б.

Техногендік сипаттағы ішкі қатерлерге жатқызу керек:

- авариялар мен апаттарға, сондай-ақ мемлекеттік құрылымдар мен тұтынушылар тарапынан экономикалық және заңды санкцияларға әкелетін жабдықтардың істен шығуы, қателіктері, істен шығуы, өндіріс технологиясының бұзылуы;

- өртке қарсы қауіпсіздік жүйесінің болмауы және өртке қарсы қауіпсіздік режимінің бұзылуы;

- санитарлық-эпидемиологиялық нормалардың бұзылуы;

-Тапсырыс беруші мен орындаушы тарапынан өнеркәсіп кәсіпорындарының ғимараттарын, кеңселердің үй-жайларын, қойма және сауда үй-жайларын жобалау, салу, қайта құру және жөндеу кезінде МЕМСТ және ҚНжЕ бұзу.

Қонақ үйдің қызметін қиындататын немесе мүмкін болмайтын табиғи сипаттағы қатерлерге табиғи түрлері жатады:

- дауыл;

- су тасқыны;

- жер сілкінісі;

- жанартаулардың атқылауы;
- жаппай орман өрттері және т. б.

Қауіптер өзінің сипаты бойынша тұрақты және уақытша, тікелей және жанама, толық немесе ішінара оқшауланатын, болжанатын және болжанбаған және т.б. болуы мүмкін.

Қауіп-қатерге, оның даму сатысына байланысты фирманың қауіпсіздік жүйесі күту және қауіп-қатерді көрсетуге дайындық режимінде, жағдайдың болжамды дамуына шұғыл ден қою режимінде, болжанбаған даму (төтенше жағдай) режимінде жұмыс істеуге арналған. (Бұл туралы келесі дәрісте әңгімелесеміз).

2 Қонақ үй қауіпсіздік қызметінің құрылымы

2.1 Қонақ үйлердің қауіпсіздік жүйесінің қызметі және шарттары мен принциптері

Біздің клиенттеріміздің қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шараларды жалпы алдын алу шараларына бөлуге болады - ықтимал қауіп туралы ескертетін ақпаратты ұсыну және бар қауіп-қатерге қарсы қандай да бір реакцияны болжайтын тарату. Бұдан басқа, қонақ үй мен қонақ үй клиенттерінің қауіпсіздігіне нұқсан келтіретін жағдайларды қайталаудың алдын алу үшін қабылданатын шаралар туралы да ұмытпау керек [6].

Ұжымдық орналастыру құралдарына жататын қонақ үй жиі келушілердің негізгі орны болып табылады, әсіресе бұл курорттық қонақ үйлерге қатысты. Қала жағдайында келген қонақ іс жүзінде қонақ үйден шықпайтын, ал егер одан тыс жерде қандай да бір орындарға баратын болса, онда бұл экскурсиялар немесе кездесулер қонақ үй өкілдерімен немесе олардың қатысуымен ұйымдастырылады. Осылайша, дәл осы қонақ үй онда клиенттердің болу қауіпсіздігі үшін ерекше жауапты. Бұл жағдайда болу қауіпсіздігі деп қонақ үйге келушілердің жеке қауіпсіздігі, қонақ үй мүліктері мен клиенттердің мүліктерінің сақталуы, сондай-ақ қонақ үй қызметін ұйымдастыру және жүзеге асыру кезінде қоршаған ортаға зиян келтірмеу түсініледі [7].

Қонақ үйдің қауіпсіздігін қамтамасыз ету күшінде фирманың қауіпсіздігін қамтамасыз етумен тікелей айналысатын қызметкерлерін түсіну керек. Бұл:

- қауіпсіздік менеджерлері (сарапшылар);
- күзетшілер;
- байланыс желілеріне, сигнал беру жүйесіне және т. б. қызмет көрсететін техникалық персонал;
- осы фирманың заң, маркетингтік, кадрлық, ақпараттық-талдау бөлімшелерінің қызметкерлері;
- дағдарыстық жағдайлар жөніндегі штаб мүшелері

Қонақ үйдің қауіпсіздігін қамтамасыз еткен жағдайда жеке күзет кәсіпорны қауіпсіздік жөніндегі менеджерлер, күзетшілер және осы фирмадағы техникалық мамандар жеке күзет кәсіпорнының қызметкерлері болып табылады **(**қосымша А.1 – сурет - Қонақ үй комплексінің қауіпсіздік қызметі көрсетілген**).**

Қонақ үйдің қауіпсіздігін қамтамасыз ету күштері бағаланатын негізгі өлшемдер:

- кәсіби дайындық деңгейі;
- психологиялық сенімділік;
- күрделі және экстремалды жағдайларда қызметке дайындық.

Қонақ үйдің қауіпсіздігін қамтамасыз ету құралдарына:

- қауіпсіздік қызметінің (жеке күзет кәсіпорнының) әртүрлі құрылымдармен (Кәсіпкерлік, құқық қорғау және т. б.) құпия байланыстары);

- жабдықтар, арнайы техникалық құралдар (күзет сигнализациясы, өртке қарсы сигнал беру, визуалды бақылау құралдары, деректер базасына және т. б. енуден коммуникативтік желілерді қорғау құралдары);

- қару-жарақ;

- жабдықтау.

Қонақ үйдің қауіпсіздігін қамтамасыз ету ресурстары деп жүйенің сыртқы жағдайлар мен ішкі ортадағы теріс өзгерістерге барабар әрекет ету мүмкіндігін қамтамасыз ететінін түсінген жөн.

Ресурстарға:

- ақпараттық қолдау (анықтамалық есептер, Ақпараттық жүйелер);

- қаржыландыру;

- арнайы техниканың тактикалық-техникалық сипаттамалары;

- қауіпсіздік қызметінің, жеке күзет кәсіпорнының және қауіпсіздікті қамтамасыз ету процесінің басқа да субъектілерінің кәсіби және психологиялық дайындық деңгейі.

Өз кезегінде, қауіпті жағдайларға қарсы күреске бөлінетін фирманың қауіпсіздігін қамтамасыз ету ресурстары өзінің көлемі бойынша болуы мүмкін:

- жеткіліксіз;

- қауіптің сипатына барабар;

- артық.

Егер қонақ үйдің қауіпсіздігін қамтамасыз ету ресурстары жеткіліксіз болса, онда ең жақсы жағдайда жағымсыз зардаптардың басталу уақытын кейінге қалдыра алады. Бұл ретте, ең күшті қауіп-қатерді көрсете отырып, объект бұрын аз қауіпті жағдайлар мен қарсыластар үшін оңай осал болатынын ескеру қажет.

Ықтимал қауіп-қатерлерден және құқыққа қарсы қол сұғушылықтардан қорғауға жататын объектілерге:

- клиенттер (қонақтар);

- қызметкерлер (басқарушы қызметкерлер, коммерциялық құпияны құрайтын ақпаратты білетін өндірістік қызметкерлер, сыртқы қызметтер қызметкерлері және басқа да осал қызметкерлер);

- қаржы қаражаты (валюта, бағалы заттар, қаржы құжаттары және т. б.));

- материалдық құралдар (ғимараттар, құрылыстар, қоймалар, жабдықтар, көлік және т. б.);

- қызметтік және коммерциялық құпияны құрайтын қолжетімділігі шектеулі ақпараттық ресурстар, сондай-ақ қағаз, магниттік, оптикалық негіздегі өзге де құпия ақпарат, ақпараттық массивтер Мен деректер базасы, бағдарламалық қамтамасыз ету, әртүрлі сипаттағы ақпараттық Физикалық өрістер;

- ақпараттандыру құралдары мен жүйелері (әртүрлі деңгейдегі және мақсаттағы автоматтандырылған жүйелер мен есептеу желілері, телеграф,

телефон, факсимильдік, пейджингтік радио және ғарыштық байланыс желілері, ақпаратты берудің техникалық құралдары, қосалқы құралдар мен жүйелер);

- техникалық құралдар және материалдық және ақпараттық ресурстарды қорғау және қорғау жүйелері

Қауіпсіздік жүйесінің міндеттері

Қонақ үй кәсіпорнының қауіпсіздік жүйесінің негізгі міндеттері:

- қонақ үй фирмасының жұмыс істеу қауіпсіздігін және оның кәсіпкерлік қызметін қамтамасыз ету және құпия ақпаратты қорғау;

- материалдық, қаржылық және ақпараттық ресурстарды құқықтық, ұйымдастырушылық және инженерлік-техникалық қорғау бойынша жұмысты ұйымдастыру;

- құпия мәліметтерді рұқсатсыз алуды болдырмайтын арнайы іс жүргізуді ұйымдастыру;

- күнделікті қызмет барысында және төтенше жағдайларда құпия ақпаратты жария ету, жария ету және рұқсатсыз қол жеткізу арналарын анықтау және оқшаулау;

- ұлттық және халықаралық деңгейдегі іскерлік ынтымақтастықпен байланысты кездесулерді, келіссөздерді, кеңестерді қоса алғанда, қызметтің барлық түрлерін өткізу кезінде қауіпсіздік режимін қамтамасыз ету;

- қонақ үй қызметтерін ұсынуды қамтамасыз ететін ғимараттарды, үй-жайларды, жабдықтарды және техникалық құралдарды қорғауды қамтамасыз ету;

- персоналдың қауіпсіздігін қамтамасыз ету;

- жағдайларды бағалау және зиянкестер мен бәсекелестердің заңсыз іс-әрекеттерін анықтау мүддесіндегі ақпараттық-талдау қызметі.

Қауіпсіздік жүйесінің функциялары

Қонақ үй кәсіпорнының қауіпсіздік жүйесі келесі нақты функцияларды орындайды:

- қонақ үй фирмасының және оның құрылымдық бөлімшелерінің қауіпсіздігін құқықтық және ұйымдастырушылық реттеу бойынша жұмыстарға басшылық жасайды;

- ақпаратты қорғау және қауіпсіздікті қамтамасыз ету талаптарын бекіту мақсатында негіз қалаушы құжаттарды әзірлеуге қатысады;

- қауіпсіздік шараларын ұйымдастыру мен тәртібін реттейтін құжаттарды әзірлейді;

- құпия сипаттағы ақпарат пен мәліметтерді сақтау бойынша шараларды әзірлейді және жүзеге асырады;

2.2 Қонақ үйдегі қауіпсіздік қызметінің құрылымы

Қонақ үй кәсіпорнының қауіпсіздік жүйесін қалыптастыру бойынша ұсынымдарды дайындау тәжірибесі көрсеткендей, ең көп таралған қауіп-

қатерлерді ескере отырып, қалыптастыруды қауіпсіздіктің негізгі кіші жүйелерін ескере отырып жүргізу қажет:

1. Басшының, оның отбасы мүшелерінің және қонақ үй фирмасының жетекші қызметкерлерінің физикалық (жеке) қауіпсіздігі.

2. Төтенше жағдайларда қонақ үйдің тіршілік әрекетінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

3. Ғимараттардың, құрылыстардың, жабдықтардың қауіпсіздігі, оның ішінде тасымалдау қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

4. Коммерциялық қауіпсіздік, жекелеген, неғұрлым маңызды мәмілелерді ұйымдастыру және сүйемелдеу.

5. Коммерциялық және заңмен қорғалатын өзге де құпияны қорғау.

6. Өнеркәсіптік (технологиялық) қауіпсіздік.

7. Компьютерлік қауіпсіздік.

8. Психологиялық-әлеуметтік қауіпсіздік, кадр қауіпсіздігі

9. Өртке қарсы қауіпсіздік.

10. Ақпараттық-аналитикалық қамтамасыз ету.

11. Ақпараттық-насихаттық қамтамасыз ету.

12. Қамтамасыз ету жүйесінің жұмыс істеуін бақылау фирманың қауіпсіздігі.

Қонақ үй фирмасының негізгі қауіпсіздік жүйелерін әдіснамалық дұрыс зерттеу және сипаттау:

- біріншіден, белгіленген уақыт сәтіндегі қауіпсіздік саласындағы істердің нақты жай-күйіне дұрыс баға беру (әсіресе жеке күзет кәсіпорны үшін қызмет көрсететін фирмамен бастапқы байланыс жағдайлары немесе фирманың қауіпсіздік жүйесін қалыптастыруды бастау үшін маңызды);

- екіншіден, фирманың негізгі қауіпсіздік кіші жүйелерін бағалау қонақ үйдің мүдделерін қорғауды қамтамасыз ететін негізгі іс-шараларды әзірлеу үшін сенімді алғышарттар жасайды.

СБҚ құрылымы, саны және құрамы фирманың нақты қажеттіліктерімен және оның ақпаратының құпиялылық дәрежесімен анықталады. Ұйымның ауқымы мен қуатына қарай оның қауіпсіздігі мен ақпаратты қорғау әртүрлі қамтамасыз етілуі мүмкін: жеке күзет және детективтік құрылымдардың күшімен абонементтік қызмет көрсетуден толық масштабты өз қызметін және дамыған құрылымы мен штаттық саны бар қауіпсіздік жүйесін өрістетуге дейін [8].

Мұндай құрылымның тірек нүктелері болып табылады:

1) жүйенің жауапты басшысы;

2) фирманың қауіпсіздік кеңесі;

3) күзет, режим, кадрлар, КС құжаттары, инженерлік-техникалық қауіпсіздік құралдары және қарсы барлау және ақпараттық-талдау қызметі бөлімдері құрамындағы фирманың қауіпсіздік қызметі;

4) экономикалық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге белсенді қатысатын фирманың желілік бөлімшелері (кадрлық, қаржылық, жоспарлы, заңгерлік, маркетинг және т.б.).

Жинақталған шетелдік және отандық тәжірибені ескере отырып, орташа масштабтағы фирманың қауіпсіздік қызметінің үлгі нұсқасы ұсынылады. Ол төрт сектордан (немесе бөлімдерден) тұрады. Өз кезегінде, әрбір осындай секторда өз құрамында екіден он-он бес адам бар. Бұл күзет секторы, режим секторы, техникалық қорғау секторы және жедел сектор. Олардың басты міндеттері:

Күзет секторы:

- Үй-жайлар мен ғимараттарды күзету;
- жабдықтар мен мүлікті қорғау;
- қызметкерлерді, клиенттерді және іс-шараларды күзету;
- тасымалдарды қорғау

Режим секторы:

- құжаттардың құпиялылығын қамтамасыз ету;
- рұқсат беру режимін қамтамасыз ету;
- келушілерді және көлікті бақылау;
- режимді бұзу жағдайларын тексеру

Техникалық қорғау секторы:

- ақпараттың таралып кетуінің техникалық арналарын анықтау;
- техниканың көмегімен ақпаратқа рұқсатсыз қол жеткізу әрекеттерін бақылау;
- фирманың сигнал беру және байланыс құралдарымен жабдықтау;
- фирманы өртке қарсы құралдармен жабдықтау.

2.3 Қонақ үйде қауіпсіздік концепсиясын енгізу және жасау мәселелерін ұйымдастыру

Қонақ үйдің қауіпсіздігін қамтамасыз ету құралдары мен әдістері қонақ үйдің ықтимал қауіп-қатерінен туындайды. Қауіптіліктің келесілерін атап өтуге болады:

- техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар:
- қонақ үй персоналы немесе қонақтар тарапынан өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтамаудан немесе бұзудан туындаған өрт,
-электр жабдықтарының ақаулығы,
- газ шыққан кезде оның жарылысынан туындаған (әсіресе, қонақ үйдің тамақтану қызметінің мейрамханалары мен барларында газды жылу жабдығын пайдалану кезінде);
- табиғи сипаттағы төтенше жағдайлар-дауыл мен көшкіндер. Бұл жағалау аймақтарында, сейсмикалық белсенділігі жоғары аймақтарда орналасқан қонақ үй кешендеріне тән;

- криминалдық сипаттағы төтенше жағдайлар:

- құндылықтарды, құжаттарды ұрлау, мейманға немесе қызметкерге нөмірде, лифтте немесе басқа жерде шабуыл жасау;

- жұмыс уақытында қонақ үй кассасына шабуыл жасау немесе жұмыстан тыс уақытта оны ашуға әрекет ету;

- жеке коммерциялық құрылымдар кеңселерге жалға алған нөмірлерге қарулы шабуыл жасау;

- дене немесе психикалық жарақаттардан туындаған медициналық сипаттағы төтенше жағдайлар (адам факторы).

Қонақ үй кәсіпорнының қауіпсіздігін кешенді қамтамасыз ету қамтамасыз етілуі мүмкін:

- қонақ үй ғимараттарының тиімді жобалық шешімдерімен;

- тиімді инженерлік-техникалық іс-шаралармен, күтіліп отырған қауіптен әсер ету әсерін болдырмайтын немесе төмендететін объектіні қорғау құралдарымен;

- ұтымды ұйымдастыру іс-шараларымен.

Қонақ үйдің қауіпсіздік тұжырымдамасын әзірлеу кезінде әдістемелік тұрғыдан дұрыс келесі қағидаттарға сүйенетін болады:

Дербес жауапкершілік қағидаты, оған сәйкес қонақ үйдің әрбір қызметкері атқаратын лауазымына қарамастан, жұмыстың енгізілген учаскесінде және өзінің лауазымдық міндеттері шеңберінде қауіпсіздік режимінің сақталуына дербес жауапты болады.

Қонақ үй кәсіпорны тұжырымдамасы бөлімдерінің үлгілік құрылымы мынадай болуы мүмкін:

1. Қонақ үй кәсіпорнының қауіптілік саласындағы проблемалық жағдайдың сипаттамасы.

Қауіпсіздіктің ықтимал және нақты қатерлерінің тізбесі, олардың қауіптілік дәрежесі бойынша жіктелуі және ранжирленуі.

- Осы қауіптердің пайда болу себептері мен факторлары.

- Қонақ үй кәсіпорны үшін қауіп-қатердің теріс салдары

2. Қонақ үй кәсіпорнының қауіпсіздігін қамтамасыз ету механизмі.

- Қонақ үй кәсіпорнының объектісі мен қауіпсіздік заттарын анықтау

- Қонақ үй кәсіпорнының саясаты мен қауіпсіздік стратегиясын қалыптастыру.

- Қонақ үй кәсіпорнының қауіпсіздігін қамтамасыз ету принциптері

- Міндеттері қонақ үй кәсіпорнының қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

- Қонақ үй кәсіпорнының қауіпсіздік өлшемдері мен көрсеткіштері

- Қонақ үй кәсіпорнының қауіпсіздік жүйесін басқару бойынша құрылым құру

3. Қонақ үй кәсіпорнының қауіпсіздік шараларын іске асыру жөніндегі іс-шаралар.

- Қонақ үй қауіпсіздігінің кіші жүйелерін қалыптастыру (өрт қауіпсіздігі, т.б. физикалық қауіпсіздік)

- Қонақ үй кәсіпорнының қауіпсіздік субъектілерін және олардың рөлін анықтау

Қонақ үй қауіпсіздігінің әзірленген тұжырымдамасына арналған технологиялық база қауіпсіздік аппаратурасының техникалық жетістіктерін пайдалануды, барлық техникалық жүйелердің функцияларын бір-бірімен өзара байланысқан бірқатар кіші жүйелерді біріктіретін Бірыңғай компъютеризацияланған кешенге интеграциялауды құрайды. Қонақ үйдегі техникалық қауіпсіздік құралдары кешенінің басты кіші жүйелері: - өрт қауіпсіздігі жүйесі:

- өрт дабылының жүйесі;
- бейнебақылау және қолжетімділікті бақылау жүйесі;
- күзет сигнализациясы жүйесі;
- қонақ үйдің коммерциялық ақпаратын рұқсатсыз кіруден қорғау жүйесі;
- жедел байланыс жүйесі;
- қонақ үйден төтенше жағдай туындаған жағдайда қонақтарды, мамандар мен персоналды шұғыл эвакуациялауды басқару жүйесі [9].

3 Қонақ үйлердегі өрт жарылыс қауіпті объектілердегі апаттар мен катастрофалардың ерекшеліктері

Қонақ үй үшін ең қорқынышты және қауіпті оқиғасы-өрт. Қонақ үйде өрттің шығу себептері әртүрлі: темекі шегушілер(22,5 %), электр жабдықтары (19,7%) және техника (18%), ас үйдегі өрт (16,3%). Өртке қарсы қауіпсіздік жүйесіне жұмсалатын шығындар түнеу құнының шамамен 1% құрайды [10].

Өрт қауіпсіздігі өрт алдын алу және белсенді өрттен қорғау шараларымен қамтамасыз етілуі мүмкін.

Кәсіпорындар міндетті:

- өрт қауіпсіздігі талаптарын сақтауға, сондай-ақ өрт күзеті лауазымды адамдарының ұйғарымдарын, қаулыларын және өзге де заңды талаптарын орындауға;
- өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету шараларын әзірлеу және жүзеге асыру;
- өртке қарсы насихатты жүргізу, сондай-ақ өз қызметкерлерін өрт қауіпсіздігі шараларына үйрету;
- ұжымдық шартқа (келісімге) өрт қауіпсіздігі мәселелерін енгізу;
- өрт сөндірудің бастапқы құралдарын қоса алғанда, өртке қарсы қорғау жүйелері мен құралдарын жарамды күйде ұстау, оларды мақсатына сай емес пайдалануға жол бермеу;
- белгіленген нормаларға сәйкес Басқару органдары мен өрт күзеті бөлімшелерін, оның ішінде мемлекеттік өртке қарсы қызметпен шарттар негізінде құру және ұстау;
- өрт сөндіру, олардың пайда болу және даму себептері мен жағдайларын анықтау кезінде, сондай-ақ өрт қауіпсіздігі талаптарының бұзылуына және өрттің пайда болуына кінәлі адамдарды анықтау кезінде өрт күзетіне жәрдем көрсету;
- кәсіпорын аумағында өрт сөндіру кезінде белгіленген тәртіппен қажетті күштер мен құралдарды, жанар-жағар май материалдарын, сондай-ақ өрт сөндіру жөніндегі жауынгерлік іс-қимылдарды орындауға қатысатын және өрт сөндіруге тартылған күштер өрт күзетінің жеке құрамы үшін тамақ өнімдері мен демалыс орындарын беруге;;
- өрт күзетінің лауазымды адамдарына олардың қызмет міндеттерін жүзеге асыру кезінде кәсіпорынның аумағында, ғимараттарына, ғимараттарына және басқа да объектілеріне қол жеткізуін қамтамасыз ету;
- мемлекеттік өртке қарсы қызмет лауазымды адамдарының талабы бойынша кәсіпорындарда өрт қауіпсіздігінің жай-күйі туралы, оның ішінде өздері өндіретін өнімнің өрт қауіптілігі туралы, сондай-ақ олардың аумақтарында болған өрттер мен олардың зардаптары туралы мәліметтер мен құжаттарды беруге;;
- өрт сөндіру күзетіне пайда болған өрттер, қолда бар өртке қарсы қорғау жүйелері мен құралдарының ақаулықтары, жолдар мен өтпе жолдар жай-күйінің өзгеруі туралы дереу хабарлауға;;
- ерікті өрт сөндірушілердің қызметіне жәрдемдесу.

Өрт қауіпсіздігі талаптарын бұзғаны үшін заңда тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілік көзделген. Жауапкершілік:

- мүлік иелері;
- мүлікті иеленуге, пайдалануға немесе билік етуге уәкілетті тұлғалар, соның ішінде кәсіпорын басшылары;
- өрт қауіпсіздігін қамтамасыз етуге жауапты болып белгіленген тәртіпте тағайындалған тұлғалар;
- пәтер алушылар немесе тұрғын үй-жайларды жалға алушылар.

3.1 Өрт және жарылыс қаупі бар объектілердегі авариялар кезінде халықты қорғау

Өрт туралы статистикалық мәліметтер

Негізгі себептері:

- қысқа тұйықталу 43%
- сымдар/кабельдерді қайта тиеу 13%
- өтпелі кедергілердің пайда болуы 5%

Өртке қарсы нұсқаулық және өрт-техникалық минимум.

Қызметкерлердің өртке қарсы дайындығы өртке қарсы нұсқамадан (бастапқы және қайталама) және өрт-техникалық минимум бағдарламасы бойынша сабақтардан тұрады. Бастапқы (кіріспе) өртке қарсы нұсқамадан жұмысқа жаңадан қабылданған барлық қызметкерлер, соның ішінде уақытша қызметкерлер өтуі тиіс. Бұл нұсқаманы қажетті құралдармен жабдықталған арнайы бөлінген үй-жайда қауіпсіздік техникасы бойынша кіріспе нұсқамамен бір мезгілде өткізуге болады**.**

Қайта нұсқаманы жұмыс орнында кәсіпорынның, дүкеннің, бөлімнің, секцияның, өндірістік учаскенің өрт қауіпсіздігі үшін жауапты адам осы жұмыс учаскесінің өрт қауіптілігі ерекшеліктеріне қатысты жүргізеді.

Өрт-техникалық минимум бойынша сабақтар кәсіпорынның басшысы арнайы бекіткен бағдарлама бойынша электр газбен дәнекерлеушілермен, электриктермен, от жағушылармен (от жағушылармен) және материалдық-жауапты тұлғалармен жүргізіледі. Осы минимумнан өту аяқталғаннан кейін жұмысшылар мен қызметшілерде сынақ қабылданады, оның нәтижелері қабылдау комиссиясы мүшелерінің қолдарымен тиісті актімен немесе ведомоспен ресімделеді.

Өртке қарсы нұсқамадан және оқудан өткен адамдарды есепке алу арнайы журналда жүргізіледі **(**қосымша А.2 – Сурет - Өртті сөндіру сызбасы көрсетілген**).**

Өрт және жарылыс қаупі бар объектілердегі авария кезінде халықты және жұмыс істейтін персоналды қорғау жөніндегі іс - шараларға, Экономика объектілерінің өртке қарсы қатынастағы тұрақтылығына және жарылыстардың ықтималдығын барынша азайтуға күнделікті жүргізілетін іс-шаралар кешенімен қол жеткізіледі. Мұндай шараларға мыналар жатады:

- тұрғын үй құрылысы аудандарынан алыста жаңа жарылыс қаупі бар объектілерді салу, Экономика объектілерінің аумағынан қалаға базалар мен қоймаларды жарылыс және өрт қаупі бар материалдармен шығару, өндірістік ғимараттар мен құрылыстарды және т. б. ұтымды орналастыру.;

- күрделі жөндеу жүргізу, өндірісті кеңейту және технологиялық процестерді жетілдіру кезінде өртке қарсы және жарылысқа қарсы қатынаста кәсіпорындардың өндірістік қорының тұрақтылығын арттыру;

- өрт пен жарылыстың пайда болу мүмкіндігін болдырмайтын күнделікті режимді қамтамасыз ету;

- өрт қауіпсіздігі және жарылыс ықтималдығын болдырмау бойынша профилактикалық іс-шаралар кешенін әзірлеу және орындау.

3.2 Атакент қонақ үйіндегі өрт хабарлау мен дабылдық жүйесі

Анықтаудың шынайылығы бүгінгі таңда өрт дабылының негізгі параметрі болып табылады. Себебі жалған іске қосылуларға жақсы танымал бүкіл әлемде, және бұрыннан бар технологияларды, олармен күрес. Шетелде өртпен байланысты емес әрбір іске қосылу журналға енгізіледі, талданады және болашақта осыған ұқсас шараларды болдырмау үшін шаралар қолданылады. Анықтама үшін онда бір хабарлаушының объектіде жылына орнатылған жүз адамға іске қосылуы мүмкін деп саналады, бірақ бұл ретте болашақта ықтималдылықты барынша азайту жөніндегі шаралар міндетті [11].

Қазіргі заманғы қонақ үйлер-асүй және мейрамханалар, конференц-залдар, спорт клубтары, автотұрақтар және басқа да бөлмелері бар көпфункционалды ғимараттар. Қонақ үйдің әрбір бөлмесінде көрінетін және көрінбейтін, жалған жұмыс істеуге қабілетті сыртқы факторлар бар. Бұл нөмірдегі санторaптың бу болуы мүмкін, және корпоративтік іс-шаралар арнайы әсерлер, және асүйдегі өрт-түтін. Мүмкін, объектілердің басқа түрлері үшін жалған дабыл салдарынан адамдарды эвакуациялау үлкен асықпай қалуы мүмкін. Қонақ үйлерде қонақтарды оятып, халаттардағы далаға шығару-бұл тұрақты клиенттердің беделі мен адалдығы бойынша соққы. Сыртқы кедергілері бар үй-жайларға арналған мультикритериалды өрт хабарлағыштарды таңдау осы проблеманы шешуге көмектеседі.

Ұйымдастыру іс — шараларымен бірге ИСО ОРИон өрт дабылы жүйесінің негізгі міндеттері-адамдардың өмірін құтқару және мүлікті сақтау міндеттері. Өрт кезіндегі залалды азайту өрт ошағын дер кезінде анықтау мен оқшаулауға тікелей байланысты. Өрт қауіпсіздігі саласындағы қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес өрт дабылы жүйесімен барлық дерлік қоғамдық, өндірістік және әкімшілік ғимараттар мен құрылыстар жабдықталады.

Түтін. Бұл факторды бағалау кезінде хабарлаушы қорғалатын үй-жай көлемінде ауадағы жану өнімдерінің бар-жоғын талдайды. Түтіннің анықталу

фактісі бойынша жұмыс істейтін хабарлағыштардың ең көп таралған екі түрін бөліп көрсетуге болады:

Ауа ағындарын үй-жайда ауыстыру кезінде хабарлаушының оптикалық камерасына түсетін ауаның оптикалық тығыздығын жергілікті (нүктелік) бақылауды жүргізетін хабарлағыштар. Ол үшін өрт хабарлағышының оптикалық камерасында белгілі бір бұрышпен инфрақызыл жарық диод және фотоқабылдағыш орнатылады. Хабарлағыштың кезекші жұмыс режимінде Жарық диодынан инфрақызыл сәуле фотоқабылдағышқа түспейді. Бірақ оптикалық камерада түтін болған кезде оның бөлшектері инфрақызыл сәуле шығарады және ол фотоқабылдағышқа жетеді. Белгіленген шамадан жоғары шағылысқан жарық ағыны кезінде өрт түтінінің хабарлағышы өрт дабылын қалыптастырады;

Осы категорияға түтін сорғыш тесіктер арқылы қорғалатын үй-жайдан ауа сынамасын алуды және осы Сынамаларды Ауа құбыры арқылы түтінді анықтаудың техникалық құралдары бар өңдеу блогына тасымалдауды қамтамасыз ететін аспирациялық хабарлағыштар жатқызуға болады.

Жылу. Бұл жағдайда хабарлағыштар қорғалатын үй-жайдағы температураның шамасы мен өсуін бағалайды. Жылу хабарлағыштары:

ең жоғары - қоршаған орта температурасының бұрын берілген мәніне жеткен кезде өрт туралы хабарламаны қалыптастыратын;

дифференциалды-белгіленген шекті мәннен жоғары қоршаған орта температурасының өсу жылдамдығының артуы кезінде өрт туралы хабарламаны қалыптастыратын хабарлама;

максималды-дифференциалды-максималды және дифференциалды жылу өрт хабарлағыштарының функцияларын біріктіруші.

Жылу хабарлағыштары да нүктелік және сызықтық болуы мүмкін.

Жалын хабарлағыштары жалынның немесе бықсыған ошақтың сәулеленуі сияқты факторларға жауап береді. Әр түрлі материалдардың жалыны спектрдің әр түрлі салаларында өз ерекшеліктері бар оптикалық сәулелену көзі болып табылады. Тиісінше, жанудың түрлі ошақтары өзінің жеке спектральды сипаттамасына ие. Сондықтан датчиктің түрі оның әрекет өрісінде орналасқан сәулелену көздерінің ерекшеліктерін ескере отырып таңдалады. Жалынның хабарлағыштары:

Өрт факторларын тікелей адам сезімінің органдары арқылы анықтауға ерекше орын беріледі. Мұндай жағдайларда өрт дабылы сигналын қолмен қосу үшін өрт дабылы жүйелерінде қол өрт хабарлағыштары орнатылады.

Үлкен объектілерде, әдетте, өртке қарсы іс-шаралар кешені әр түрлі жүйелердің: автоматты өрт дабылының, өрт туралы хабарлаудың, сумен немесе газбен өрт сөндірудің, түтін жоюдың болуын білдіреді. Өрт кезінде ғимараттың барлық жүйелерін үйлесімді басқаруды оңайлату үшін "Орион" пост-диспетчерлік ОПИУ-мен немесе "Орион Про" АЖО бағдарламалық қамтамасыз етуі бар компьютермен жабдықтау орынды.

"Орион Про" АЖО-мен бірге кері байланыс құралдарының кешенін пайдалану кезінде сөйлесу құрылғыларының блоктары арасындағы байланыс желілерінің жай-күйін көрсету үшін "С2000-БИ"сияқты мамандандырылған индикация құрылғыларын қолданған жөн.

3.3 Тұрғындарды қонақ үйден эвакуациялау жоспары

Көптеген адамдарды көшіру тез және үрейсіз өту үшін елестету қиын. Қонақтардың маршруттардың ауытқуын және персоналдың шектеулі санын білмеу жағдайын қиындатады. Қонақ үйдің барлық қызметкерлерінің үйлесімді жұмысы және қонақтар үшін нақты нұсқаулар өте қажет. Өрт автоматикасының персоналы мен техникалық құралдарын дайындау алдын ала және жоспарлы түрде орындалуы тиіс, онда барлық іс-қимылдар пысықталды, ал жүйелерге сенім бар.

Барлық қызметкерлер хабардар етіледі және олар дайын, ал сервис қызметі қабатта қазірдің өзінде тексереді - тағы да демалушы қате тарттым ручник. Шаю.

Бұл қонақ үйлерде жиі орын алады және кейбір нысандарда алдын ала немесе қайғылы тәжірибе кейін бұл жүйенің жұмыс алгоритмінде ескереді. Кадр ағымында кезекшінің реакция сапасы қарапайымдылыққа да, пайдаланушы интерфейсінің қолайлылығына да байланысты болады. Жүйені қалпына келтіруді тез орындау-жаңадан шешетін міндет.

Қауіпсіз уақтылы эвакуациялау өртке қарсы автоматика жүйесінің әрқайсысына: сөйлеу хабарлауы, өрт сөндіру, түтін жою және т.б. тиімділігіне байланысты болады.

"Орион" ИСО-да хабарлау және эвакуациялауды басқару жүйесін ұйымдастыру үшін келесі құрылғыларды қолдануға болады:

"Сигнал-20М" аспабының желі бүтіндігін бақылаумен атқарушылық шығысы. Бұл құрылғының шығыстарына жарық және дыбыс хабарлағыштарын қосуға болады;

1.Блокты-модульді сатып алу құрамынан сызықтың бүтіндігін бақылай отырып, БПК-ның орындаушылық шығулары. Мұндай шығулардың блоктары бар: "Сигнал-20П", "Сигнал-10", "С2000-4". Осы құрылғылардың шығыстарына жарық және дыбыс хабарлағыштарын қосуға болады;

2."С2000-КПБ" және "С2000-СП2 исп.02" релелік блоктары. Бұл блоктардың шығыстарына жарық және дыбыс хабарлағыштарын қосуға болады. "С2000-КПБ" аспаптың атқарушылық шығулары жүйеде пайдаланылатын барлық хабарлағыштарды, көрсеткіштерді және т. б. қосу үшін физикалық жағынан жеткіліксіз болған жағдайда "С2000-СП2 исп. 02" контроллері базасында адрестік-аналогтық жүйелерде қолданылады.

3."С2000-ОПЗ" және "С2000-ОСТ"Жарық кестелік күзет-өрт сөндірушілердің мекен-жай хабарлағыштары. Олар қосымша релелік

блоктарсыз "С2000-КДЛ" контроллерінің ДПЛС – на тікелей қосылады, бірақ 12-24 В жеке қоректендіруді талап етеді.

4."С2000-КДЛ" контроллерінің және "с2000р-АРР32" радио кеңейткішінің базасында мекенжай - аналогтық жүйеде пайдаланылатын "С2000Р-СП"желісінің бүтіндігін бақылайтын радиоарналы релелік блоктар.

5. "С2000-КДЛ" контроллері және "С2000Р-АРР32" радиорасширлеуші базасында мекенжай-аналогтық жүйелерде пайдаланылатын "С 2000Р-Сирена" және жарық-дыбысты "С 2000РОСТ" радиоканалдық хабарлағыштар (қосымша Б- Сурет – Orion Pro программасының жұмысының схемасы көрсетілген).

6. Алдын ала жазылған сөйлеу ақпаратын трансляциялауға арналған "Рупор" сөйлеу құлақтандыру блогы. 20 Вт бойынша екі параллель хабарлау арнасы бар, қымбат емес төменомды акустикалық модульдерді қосуға есептелген. Аспаптың жадына жалпы ұзақтығы 340 секундқа дейін 255 түрлі хабарларға дейін жазуға болады. RS-485 интерфейсі бойынша орталықтандырылған команда немесе жергілікті іске қосылуы мүмкін. Сөйлеу хабарламасын іске қосу аспаптың төрт кірісінің бірі бұзылған кезде жергілікті жүргізіледі. Әрбір кіріске өз сөйлеу хабарын байлау мүмкін. Құрылғы құлақтандыруды кідірту, сөйлеу хабарламаларының арасындағы кідірту, сөйлеу хабарламасының кіріспесі, құлақтандыру уақыты, құлақтандыру басымдықтары сияқты параметрлерді баптауды қолдайды.

7.Алдын ала жазылған сөйлеу ақпаратын таратуға арналған "Рупор исп.01" сөйлеу құлақтандыру блогы. Бір құлақтандыру арнасы 12 Вт, қымбат емес төменомды акустикалық модульдерді қосуға есептелген. Аспаптың жадына жалпы ұзақтығы 80 секундқа дейін 127 түрлі хабарлама жазуға болады. Құрылғы RS-485 интерфейсі бойынша орталықтандырылған командамен іске қосылады. Құрылғы сөйлеу хабарының арасындағы кідіріс, сөйлеу хабарының кіріспесі, хабарлардың құлақтандыру басымдықтары сияқты параметрлерді баптауды қолдайды.

8 ."Рупор исп. 02" сөйлеу құлақтандыру блогы. алдын ала жазылған сөйлеу ақпаратын таратуға арналған. Бір хабар тарату арнасы 40 Вт дейін (Қорек кернеуі 18 – 24 В болғанда), қымбат емес төменомды акустикалық модульдерді қосуға есептелген. Қуат көзінің 12 В кернеуінде максималды қуаты АС – 4 Ом кедергісі кезінде 36 Вт және АС – 8 Ом кезінде 18 Вт құрайды. Аспаптың жадына жалпы ұзақтығы 84 секундқа дейін 128 түрлі хабарларға дейін жазуға болады. Блокты RS-485 интерфейсі бойынша орталықтандырылған команда іске қосады. "Рупор исп. 02" сөйлеу хабарламаларының арасындағы кідіріс, сөйлеу хабарламасының кіріспесі сияқты параметрлерді баптауды қолдайды. Блок сыртқы хабарлаудың желілік кірісімен және сыртқы хабарлауды іске қосу кірісімен жабдықталған, бұл АҚ және ТЖ сигналдарын трансляциялау үшін модульді пайдалануға мүмкіндік береді. Сондай-ақ," Рупор исп.02 ""Рупор-БР" кеңейту блоктарын қосуды қолдайды.

9. Алдын ала жазылған сөйлеу ақпаратын трансляциялауға арналған "Рупор исп. 03" сөйлеу құлақтандыру блогы. Қымбат емес акустикалық модульдерді қосуға арналған қуаты 40 Вт болатын бір хабарлау арнасы бар. Аспаптың жадына жалпы ұзақтығы 84 секундқа дейін 255 түрлі хабарларға дейін жазуға болады. RS-485 интерфейсі бойынша орталықтандырылған команда іске қосылады. Тамақтандыру жүзеге асырылады желіден 220 В, орнату мүмкіндігі бар АКБ 7 немесе 9 А-сағ. Блок құлақтандыруды кідірту, сөйлеу хабарламаларының арасындағы үзіліс, сөйлеу хабарламасының кіріспесі, құлақтандыру уақыты, құлақтандыру үшін құлақтандыру басымдықтары сияқты параметрлерді баптауды қолдайды. Блок сыртқы құлақтандыру үшін екі желілік кіру есігімен және сыртқы құлақтандыруды іске қосу есіктерімен жабдықталған, бұл АҚ және ТЖ және басқа да көздерден сигналдарды трансляциялау үшін модульді пайдалануға мүмкіндік береді. Сондай-ақ," Рупор исп.03 ""Рупор-БР" кеңейту блоктарын қосуды қолдайды.

10."Рупор-БР" кеңейту блогы "Рупор исп. 02" және "Рупор исп. 03" келіп түсетін сөйлеу ақпаратын қайта таратуға арналған. Кеңею блоктары сымның екі жұбы арқылы сөйлеу жылжу блогына қосылады, олардың біреуі бойынша желілік дыбыстық сигнал беріледі, ал екінші жағынан кеңею блоктарының ақаулары туралы сигналдар беріледі. Бір сөйлеу құлақтандыру блогына 16 кеңейту блогына қосуға болады. "Рупор-БР" қуаты 40 Вт дейінгі бір құлақтандыру арнасы бар және төменомды аккустикалық модульдерді қосуға есептелген. Қорек 220 В желісінен жүзеге асырылады, АКБ 7 немесе 9 А*С орнату мүмкіндігі бар.

10. Өрт және басқа да төтенше жағдайлар туындаған кезде қауіпсіздікті қамтамасыз етуге және хабарлауды қамтамасыз етуге бағытталған іс-әрекеттер туралы оның жадына жазылған немесе сыртқы сөйлеу хабарламаларын трансляциялауға арналған" Рупор-300 " сөйлеу құлақтандыру блогы. Жоғарыомды акустикалық модульдерді (100 В кем емес кернеуге есептелген кіріс трансформаторлары бар) қосуға есептелген қуаты 300 Вт болатын бір хабарлау арнасы бар. Хабарлау арнасында "Рупор-300-МК" интеллектуалды адрестік ақырғы бақылау модульдерін пайдалану есебінен еркін топологияға ие болуы мүмкін, олардың әрқайсысы тармақтау немесе сызықтың соңында орнатылады. Блоктың жадына жалпы ұзақтығы 400 секунд болатын 255 түрлі хабарларды жазуға болады. Интерфейс бойынша орталықтандырылған команда "Рупор-300" іске қосылады. Блок сөйлеу хабарының кіріспесі, сөйлеу хабарының арасындағы кідіріс, сөйлеу хабары, хабарлар үшін хабарландыру басымдығы сияқты параметрлерді баптауды қолдайды. Бұдан басқа, блок сыртқы хабарлаудың екі желілік кіру есігімен және сыртқы хабарлауды іске қосу есіктерімен жабдықталған, бұл АҚ және ТЖ сигналдарын басқа көздерден трансляциялау үшін блокты пайдалануға мүмкіндік береді. Өрт туралы хабарлаудан басқа," Рупор-300 " фондық музыканы, қызметтік және жарнамалық хабарламаларды кесте бойынша қажетті мерзімділікпен трансляциялай алады. Ол үшін модуль Ethernet арқылы компьютерге тегін БҚ

"Аудио сервер"қосылады. Сонымен қатар Ethernet желісі бойынша "Рупор-300"басқа блоктарға желілік кірулердің бірі бойынша блоктан алынған дыбысты қайта тарату жүзеге асырылуы мүмкін.

11. "Рупор-АР" аналогтық кеңейткіштердің жиынтығы (АҚ және ТЖ, микрофон, дербес компьютердің желілік шығуы және т.б.) дыбыстық хабарлаудың бірнеше блоктарына ("Рупор-200", "Рупор-300", "Рупор исп. 02", "Рупор исп. 03"), сыртқы хабарлауды іске қосуды қашықтан басқару мүмкіндігі бар аналогтық дыбыстық сигнал көзін (АҚ және ТЖ, микрофон, дербес компьютердің желілік шығуы және т. б.) қашықтан қосуға арналған. Кешен "Рупор-АР-МВ" кіру модулінен және "Рупор-АР-МР"кеңейту модулінен тұрады. Бір "Рупор – АР-МВ" 40 "Рупор-АР-МР"-ға дейін қосылуы мүмкін.

1. Өрт сөндіру бекеті-"Рупор-Диспетчер"диспетчерлік үй-жайымен байланысты қамтамасыз етудің техникалық құралдары кешені. Кешен 4-ші және 5-ші типті хабарлау және эвакуациялауды басқару жүйелерін құруға арналған және келесі функцияларды қамтамасыз етеді:

2."Орион" ИСО құрылғысының негізінде 3-ші типті СОУЭ»

3.3-типті жүйелер сөйлеу хабарлауы талап етілетін және бірнеше аймақта бөлек хабарлау қажеттілігі болуы мүмкін жағдайларда объектілерде орнатылады. Бұл жағдайда ЭТЖ блоктық-модульдік ПКУПП базасында құрылады.

Бұл ретте "С2000М" пульті жүйенің жағдайы мен оқиғаларын индикациялау функцияларын орындайды; ППКУП компоненттерінің арасындағы өзара әрекеттесуді ұйымдастыру ("өрт" оқиғаларының пайда болу фактісі бойынша әртүрлі БПК бақыланатын шығуларды басқару, сондай-ақ "Рупор", "Рупор исп.01", "Рупор исп. 02", "Рупор исп. 03" және "Рупор-200" блоктарының сөйлеу хабарламасын іске қосу); қолмен басқару. "С2000М" пультіне қосылған "Рупор" блоктары автономды ПКП-дан релелік сигналдар бойынша іске қосылуы мүмкін. "Орион "ИСО жалпы идеологиясына сәйкес тілдік хабарлау жүйесі бөлінген болып шығады және дәстүрлі (тіреуіш) жүйелер жағдайында барлық объект бойынша бір бөлмеден сөйлеу ақпаратын трансляциялау үшін үлкен қималы сымдарды салуды талап етпейді. "Рупор" тобының аспаптарын синхронды іске қосу мүмкіндігінің арқасында үлкен алаңның бір аймағын дыбыстандыру үшін бірнеше сөйлеу хабарлауы құралдарын пайдалануға болады. "Рупор исп. 02" және "Рупор исп. 03" блоктарының жалпы қуаты "Рупор-БР" кеңейту блоктарын пайдалану есебінен ұлғайтылуы мүмкін. Жүйеде қосымша "С2000-БКИ" және "С2000-ПТ" индикация блоктары мекен-жайлық хабарлағыштардың, ЭҚСЖ жүйелерінде пайдаланылатын шығулардың және сөйлеу хабарлауы блоктарының жай-күйін көрнекі бейнелеу, сондай-ақ оларды кезекші постынан басқару үшін орнатылуы мүмкін.

Сөйлеу құлақтандыру жүйесін жобалау кезінде да қосымша сұрақтар туындайды. Біріншіден, көптеген жобалаушылар кезеңді көшіруді ұйымдастыру қажеттілігі туралы ұмытады. Көп жағдайда автоматты хабарлау

алгоритмі алдымен персоналға, содан кейін қонақ үйдің көлеміне қарамастан қонақтарға хабарлауды көздейді. Эвакуациялау жолдарындағы қысымның алдын алу үшін ірі қонақ үй кешендері үшін басқару алгоритмдері Мұқият есептеледі және жағдайдың дамуына байланысты адамдар ағыны қайта бағытталуы мүмкін. Қонақ үй операторлары көп жағдайда ғимараттардың меншік иелері болып табылмайды. Бірақ олардың стандарттары бойынша және олардың астында нысандар жиі салынуда. Сондықтан техникалық жабдықтау бойынша барлық талаптарды қонақ үй операторынан алу қажет. Және мұны алдын ала жасау керек. Өйткені, сайып келгенде, ол қонақ үй бизнесін басқарады және өз клиентінің тыныш ұйытқысына кепілдік береді.

3.4 Қонақ үйде өрт және басқа төтенше жағдай туындаған кездегі тұрғындар мен қызметкерлердің әрекет ету жоспары

Қонақ үй ғимаратында авариялық шығулар, баспалдақтар, қалыпты және төтенше жағдайларда еркін бағдарды қамтамасыз ету үшін жақсы көрінетін ақпараттық көрсеткіштер көзделуі тиіс. Постоянцтарды эвакуациялаудың барлық қосалқы жолдары мен маршруттары нақты белгіленуге тиіс,ал әрбір нөмірде және барлық қоғамдық орындарда қосалқы шығу жолдары, эвакуациялау бағыттары және өрт сигнализациясының жақын жүйесі туралы көрнекі ақпарат болуға тиіс.

Қонақ үйлерде Төтенше жағдайлар кезінде (табиғи апаттар, өрт және т.б.) қызметкерлер мен клиенттердің құтқару жұмыстарына қатысатын жергілікті басқару органдарымен өзара іс-қимыл жасауды қамтитын іс-қимыл жоспарлары көрнекі жерде ілінуі тиіс.Қонақ үйлердің қызмет көрсетуші персоналы төтенше жағдайлардағы іс-қимылдарға дайындалуы тиіс. Персоналдың дайындығы үшін қонақ үй басшысы жауапты.Қонақтарды өрт туралы хабардар ету және эвакуацияны басқару жүйесі қонақ үй шаруашылығының өртке қарсы қорғаныс жүйесінің құрамдас бөлігі болып табылады. Жоғары класты отельдерде қонақтарға өрт туралы хабарлау жүйесі орталық диспетчерлік пунктте (ЖДП) ұсталады. Жауынгерлік есеп анықтағаннан кейін өрт дабылының іске қосылуының себебі шынымен өрт болды, өрт туралы хабарлау жүйесі қосылады.Бұл ретте қоңыраулар мен дабыл зуммерлері, сондай-ақ барлық қонақ Теледидарлар автоматты түрде қосылады (немесе егер олар қосылған болса, қонақ үй арнасына ауысады). Бұл қалыптасқан жағдайды ескере отырып, ақпаратты қонақтарға жеткізуге және үрейленудің алдын алуға мүмкіндік береді. Теледидардың экрандарында ұлттық, ағылшын, неміс, француз тілдеріндегі мәтін көрсетіледі. Теледидар экранындағы мәтіннен басқа нөмірлерде әрбір қабаттың эвакуациялау жоспары көрсетіледі. Сондай-ақ, қажетті ақпаратты нөмірлерде дауыс зорайтқыштар арқылы беруге болады**.**

Эвакуацияны өрт туындаған қабаттан, жоғары орналасқан қабаттардан немесе жалпы қонақ үй кешенінен (жану аймағында қалыптасқан жағдайға байланысты), қоңырау шалу мен дабыл зуммерін пайдалана отырып бастауға

болады. Сондықтан қонақтар мен қызметкерлерді эвакуациялау туралы шешім қабылдау алдында өрт аймағындағы жағдайды білу қажет.

Адамдарды өрт және эвакуациялау туралы хабардар ету жүйесін қосу туралы шешімді кезекші менеджер (өрт сөндіру жауынгерлік есебінің ауысым бастығы) немесе кезекті қонақ үй мекемесінің бастығы қабылдайды.

Қонақтарды эвакуациялау барлық нөмірлерде бар эвакуациялау жоспарларына сәйкес, ал қонақ үй персоналына - барлық бөлімдерде, қызметтер мен бөлімшелерде бар арнайы жадынамаларға сәйкес жүзеге асырылады.

Эвакуациялық жарықтандыру және эвакуация бағытының Жарық көрсеткіштері тұрақты, тәулік бойы қосылуы тиіс.

3.5 Атакент қонақ үйіндегі еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы

Заманауи қонақ үй түрлі жабдықтар мен мүліктермен жабдықталған. Онда қызмет көрсететін персоналдың едәуір саны жұмыс істейді, тұратындардың тұрақты ауысуы жүреді. Сондықтан қонақ үйлердегі еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы мәселелеріне көп көңіл бөлінеді.

Қонақ үйлерде жарақаттанудың алдын алу, қалыпты санитарлық-гигиеналық жағдай жасау, Электр қауіпсіздігі, персоналды оқыту бойынша іс-шаралар жүргізілуі тиіс.Қонақ үйде еңбекті қорғау және қауіпсіздік жөніндегі жұмысқа жалпы басшылықты директор (жұмыс беруші) жүзеге асырады. Ол еңбек туралы заңдар талаптарының, еңбекті қорғау ережелері мен нормаларының, мемлекеттік стандарттардың орындалуын, сондай-ақ ұжымдық шартта (келісімшартта) көзделген міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз етуге міндетті. Қонақ үй директоры бұйрықпен еңбек қауіпсіздігіне жауапты адамды тағайындайды, еңбекті қорғау қызметінің құрамын қалыптастырады, әрбір бөлімшедегі еңбекті қорғаудың жай-күйіне жауапты және қонақ үй персоналын оқытуға және білімін тексеруге жауапты адамдарды тағайындайды еңбекті қорғау бойынша.Ережелер негізінде ереже мен үлгілік нұсқаулықтардың әр қонақ үйде әзірленіп, өз жұмысын ұйымдастыру туралы ереже, еңбекті қорғау және өндірістік санитария. Сонымен қатар, әрбір санат үшін қызметкерлердің нұсқаулықтар әзірленеді.Ұйымдастырушылық қызметке мыналар жатады: қауіпсіздік техникасы ережелерінің сақталуын қадағалаудың жеткіліксіздігі, персоналда қажетті техникалық Біліктіліктің болмауы, сақтандыру құралдарынсыз жұмыс істеу, адамдардың жұмыс орнында дұрыс орналаспауы, нұсқаудың жеткіліксіздігі, нашар жарық, төмен немесе жоғары температура, әлсіз желдету және т. б..

3.6 Атакент қонақ үйіндегі хабарлағыштардың дыбыс қысымының саны мен деңгейін есептеу

Қабаттық дәлізде бір дыбыстық хабарлағышпен хабарлау алаңын есептеу.

Орнату үшін "етістік–П–3"дыбыстық құлақтандырғыштар қабылданады. Қорғалатын үй-жайда құлақтандырумен қамтамасыз етілуі тиіс сигналдың дыбыстық қысымының деңгейі:

$$SPL\ (sum) = SPL\ (Шу) + 15\ дБ \quad (1)$$

мұнда SPL (Шу) бөлмедегі тұрақты шу дыбысының рұқсат етілген деңгейі. Бұл бөлме үшін SPL (Шу) = 65 дБ.

SPL (Шу) = 65 дБ +15 дБ = 80 дБ.

Бір қабырғаға құлақтандырғышпен дыбыстандыру алаңы, ескерумен:

$$S(оп.) = Lx\ (L / 1,5) \quad (2)$$

мұнда L-хабарлағыштан құлақтандырғыштың осі бойынша өлшеудің алыс нүктесіне дейінгі қашықтық.

(L/1,5) - хабарландыру фронты бойынша дыбыстау ені.

"Етістік-П-3" дыбыс хабарлағышы үшін L мәнін табамыз. Осы хабарлағыш үшін SPL (оп) = 95 дБ.

SPL (оп.) = SPL(sum.)- 20Log (1 / L) есептейміз

$$L= 1/10^{[SPL(сум)-SPL(OP)]\ /20} \quad (3)$$

(SPL кезінде) = 95 дБ, L = 5,62 М.

(1) формуласы бойынша алынған нәтижелерді пайдалана отырып, S(оп) табамыз.):

S (оп)=5,6•5,6/1,5=21,056 м2

Дыбыс хабарлағыштардың санын есептеу.

Дәліз алаңы-151,2 м2

Дәлізде "етістік-П-3"типті 8 құлақтандырғышты орнату қажет. Есеп қабаттық дәліздегі хабарландырушылардың нақты санына сәйкес келеді.

2-тарау бойынша қорытынды

Екінші тарауда хабарлау және эвакуацияны басқару жүйесінің есебі жүргізілді. Жобалық шешімдер және олардың талаптарға сәйкестігі қаралды.

Шлейф және СОУЭ қосылыстарының кабельдері отқа төзімді материалдардан жасалған, ол кабельдерді салу талаптарына сәйкес келеді. РИП ток тұтынуын есептеу жүргізілді. Сыйымдылығы АКБ асады талап етілетін 6 есе, бұл пайдалану мүмкіндігі АКБ аз сыйымдылығы. Хабарлағыштардың саны мен дыбыс қысымын есептеу орындалды. "Етістік-П-3" хабарлағышы халықты өрт туралы хабардар ету үшін қажетті дыбыс қысымын қамтамасыз етеді. Хабарлағыштардың есептік саны жобаға сәйкес келеді.

Қорытынды

Қауіпсіздік тұжырымдамасын әзірлеудің басты міндеті қонақ үй клиенттері мен оның қызметкерлері өздерін сенімді, тыныш және жайлы сезінетін жағдайларды жүзеге асыру.

Қауіпсіздік ұғымы қылмыстық қол сұғушылықтан қорғауды ғана емес, одан да көп дәрежеде өрттен, жарылыстан және басқа да төтенше оқиғалардан қорғауды қамтамасыз етудің алдын алу шараларын жасауды қамтиды.

Бұл проблеманы тиімді шешу объектінің жұмыс істеуін талдауға, неғұрлым осал аймақтар мен аса қауіпті қауіптерді анықтауға, криминалдық әрекеттердің барлық ықтимал сценарийлерін жасауға және қарсы іс-қимылдың барабар шараларын әзірлеуге негізделген жүйелі тәсілді талап етеді.

Кешенді тәсіл кез келген қауіпті жағдайға алдын алу мен уақтылы ден қою жөніндегі ұйымдастырушылық, техникалық және физикалық шаралардың оңтайлы үйлесуін көздейді. Техникалық құралдар мен қауіпсіздік жүйелерін дұрыс таңдау, оларды дұрыс жобалау, монтаждау және қызмет көрсету түйінді мәнге ие болады.

Қылмыстың тұрақты өсуі мен криминогендік жағдайдың күрделенуінің қазіргі жағдайында кез келген объектінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселесі бірінші орындардың біріне шығады. Қылмыстық әлем тек банктерге, құндылықтар қоймаларына, қоймаларға ғана емес, сонымен қатар шағын, әсіресе жоғары сыныпты қонақ үй кешендеріне де назардан тыс қалдырмайды, қауіпсіздіктің тиімді, сенімді және жан-жақты жүйесін құру қонақ үйдің барлық қонақтарына тыныштық пен өз қауіпсіздігіне деген сенімділікті кепілдендіретін бейбіт тілектестік үйінің имиджіне ие болуға мүмкіндік береді.

Кешендік қауіпсіздік жүйелерін енгізу объектілері ретінде қонақ үйлер өнеркәсіптік немесе әскери (режимдік) объектілерден кейбір принципті айырмашылықтарға ие. Негізгі оның ішінде болып табылады:

- қонақ үй қонақтардың ең көп саны үшін барынша қолайлы режимді қамтамасыз ете отырып, Ашық үйдің имиджін жасауға мүдделі, сондықтан кез келген қауіпсіздік құрылғылары қорқынышты көрініс болмауы тиіс , бірақ сонымен қатар мейманға жеке қауіпсіздік пен жайлылық сезімін оятуы тиіс.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1 Алексунин В.А. Маркетинг в отраслях и сферах деятельности. – М., 2002.

2 Исмаев Д.К. Маркетинг иностранного туризма в Российской Федерации. Теория и практика деятельности туристских фирм. – М., 2002.

3 Кабушкин Н.И., Бондаренко Г.А. Менеджмент гостиниц и ресторанов. – М., 2002.

4 Каверина Т.П., Квартальнов В.А., Зорин И.В. Менеджмент туризма. Туризм как вид деятельности. – М., 2002.

5 Сенин В.С. организация международного туризма. – М., 2003.

6 Правила предоставления гостиничных услуг в Российской Федерации, утвержденные постановлением Правительства РФ от 25 апреля 1997 г. № 490.

7 Федеральный закон "Об основах туристской деятельности в Российской Федерации". Принят Государственной Думой 4 октября 1996 года

8 Правила предоставления гостиничных услуг в Российской Федерации. Утверждены Постановлением Правительства Российской Федерации 25 апреля 1997 г. N 490

9 Быстров С.А. Организация гостиничного дела. Учебное пособие. М.: Форум, Инфра-М, 2016. – 432 с. 9. Тимохина Т.Л. Организация гостиничного дела: учебник для прикладного бакалавриата / Т. Л. Тимохина, Рос. гос. гуманит. ун-т. – М.: Юрайт, 2016. – 336 с. 5. Ушаков Р.Н., Авилова Н.Л. Организация гостиничного дела. Обеспечение безопасности. Учебное пособие. М.: Инфра-М, 2017. – 136 с

10 Беляков Г.И. Пожарная безопасность. Учебное пособие для вузов. -М: ЮРАЙТ, 2017-150 с.

11 Гридин А.Д. Безопасность и охрана труда в сфере гостиничного обслуживания: учебное пособие. – М.: Академия, 2013. – 224 с.

12 Кучеренко В.Л. Менеджмент безопасности гостиничного предприятия: учебное пособие. – СПб.: Троицкий мост, 2013. – 160 с.: ил.

13 Чудновский А.Д., Белозерова Ю.М. Безопасность бизнеса в индустрии туризма и гостеприимства: учебное пособие / А.Д. Чудновский, Ю.М.Белозерова. – М.: Инфра-М, 2012. 336 с.: ил..

14 Гостиничное дело: учебник / под ред. д. иск., проф. Н.М. Мышьяковой, к.культ., доц. С.Г. Шкуропат. – СПб.: Изд-во СПбГУСЭ, 2013. – 314 с.

15 Брашнов, С. Г. Основы индустрии гостеприимства : учеб. пособие / Е. В. Мигунова, С. Г. Брашнов .— М. : ФЛИНТА, 2013 .— 110 с.

16 Ушаков Р.Н, Авилова Н.Л. Организация гостиничного дела : обеспечение безопасности. Учебное пособие. М.:ИНФРА-М , 2017.-135 с.

17 СТ КазНИТУ – 09-2007 Общие требования к построению , изложению, оформлению и содержанию текстового и графического материала.

Қосымша А

А.1 – Сурет - Қонақ үй комплексінің қауіпсіздік қызметі

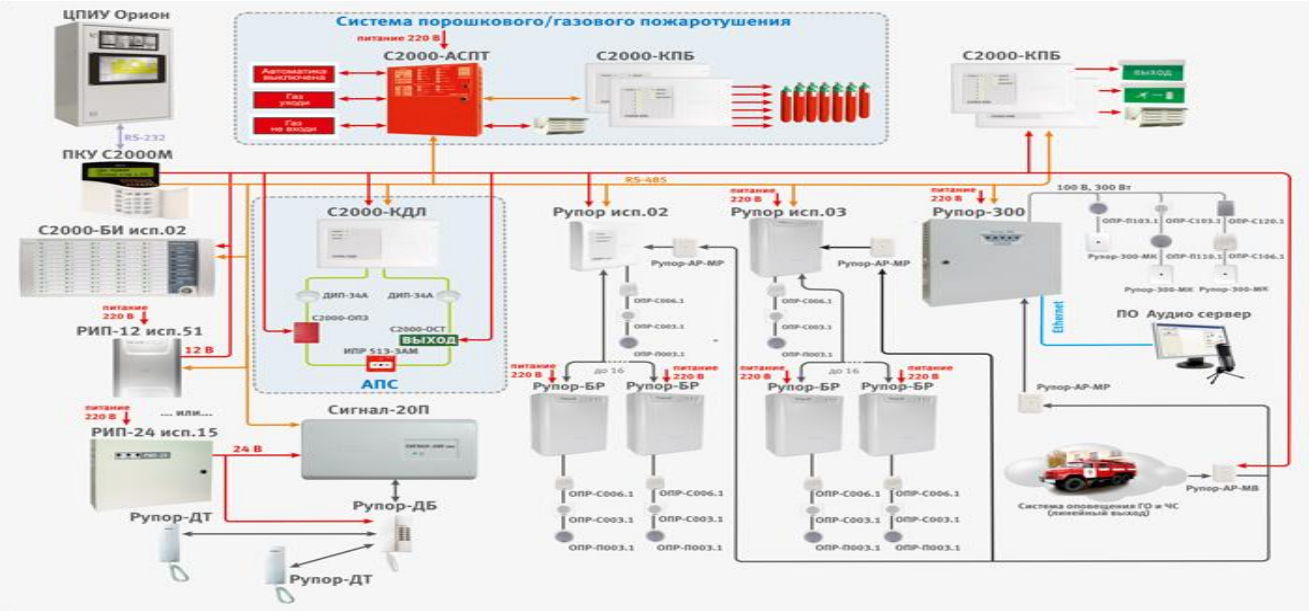

А.2 – Сурет - Өртті сөндіру сызбасы

Қосымша Б

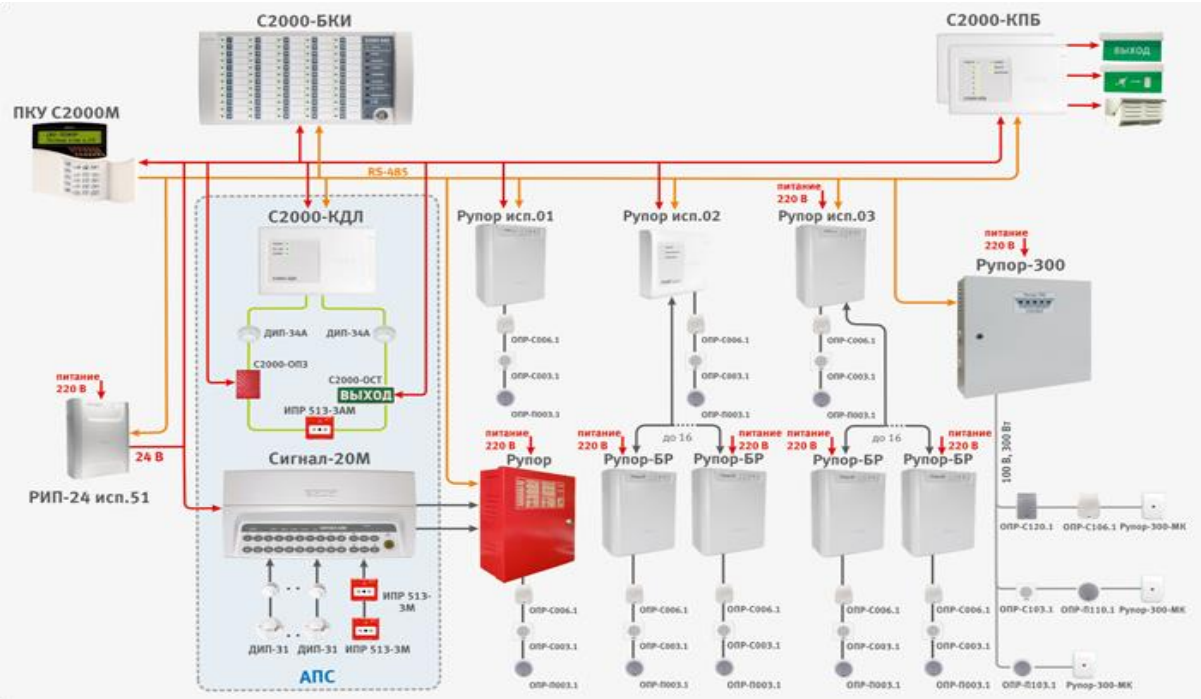

Б- Сурет – Orion Pro программасының жұмысының схемасы

Отчет подобия

Университет:	Satbayev University
Название:	Best Western Plus Atakent Park Hotel Қонақ үйі кешенінде ТЖ туындаған жағдайда іс- шаралар жоспарын жасау
Автор:	Нурғабыл Еркебұлан Қайратұлы
Координатор:	Асел Исаханова
Дата отчета:	2019-05-02 05:26:36
Коэффициент подобия № 1: ?	**3,1%**
Коэффициент подобия № 2: ?	**0,0%**
Длина фразы для коэффициента подобия № 2: ?	25
Количество слов:	7 103
Число знаков:	57 580
Адреса пропущенные при проверке:	
Количество завершенных проверок: ?	11

>> **Самые длинные фрагменты, определеные, как подобные**

>> **Документы, в которых найдено подобные фрагменты: из RefBooks**

>> **Документы,содержащие подобные фрагменты: Из домашней базы данных**